

FI lausuntopyyntö VV

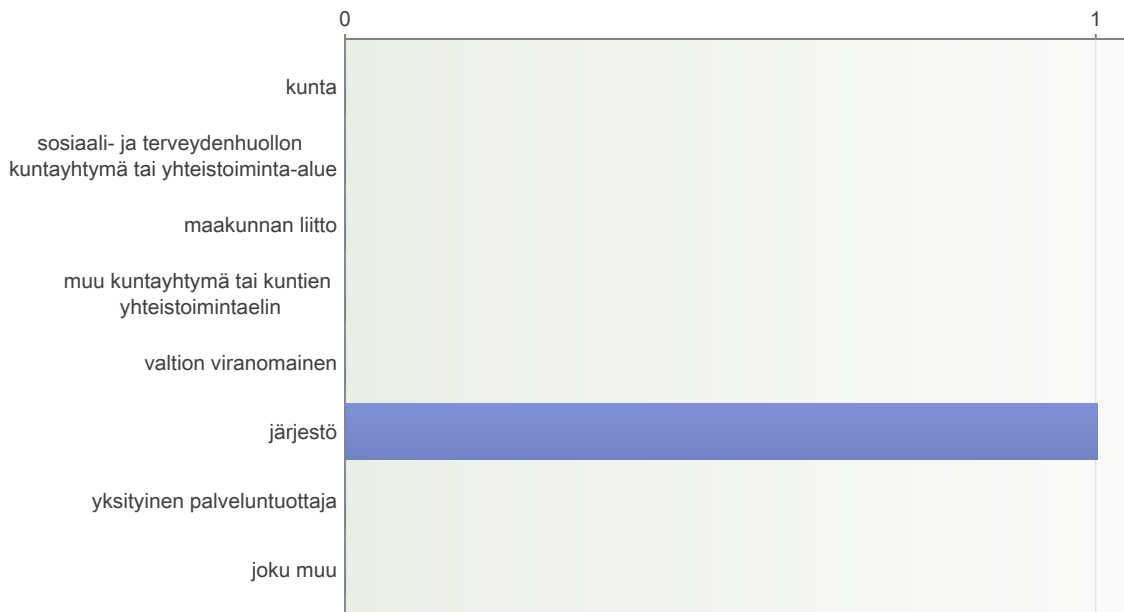
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimitilimen nimi
Suomen Psykologiliitto ry	Annamari Jokinen	annamari.jokinen@psyli.fi	24.3.2017	Hallitus

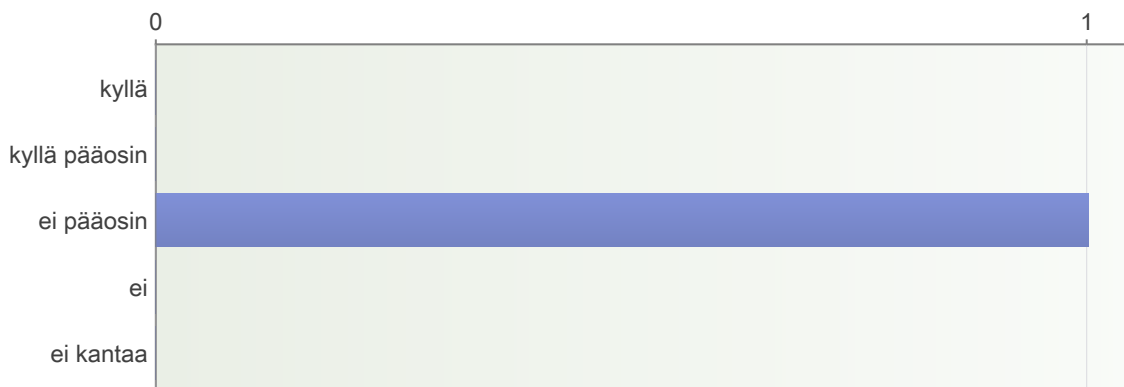
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

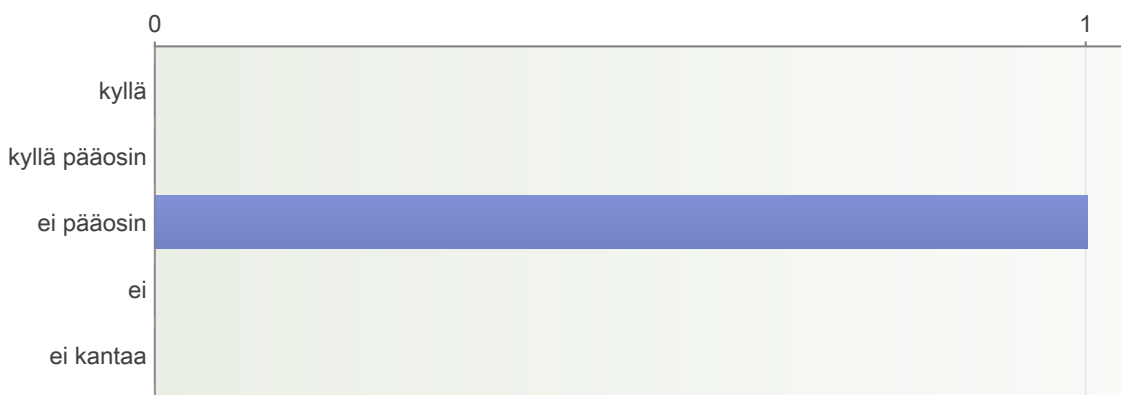
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-uudistuksen tavoitteet ovat kannatettavia. On tarpeen edistää sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä perus- ja erikoistason terveydenhuollon integraatiota. On huolehdittava siitä, että valinnanvapaus ei vaaranna näitä tavoitteita.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

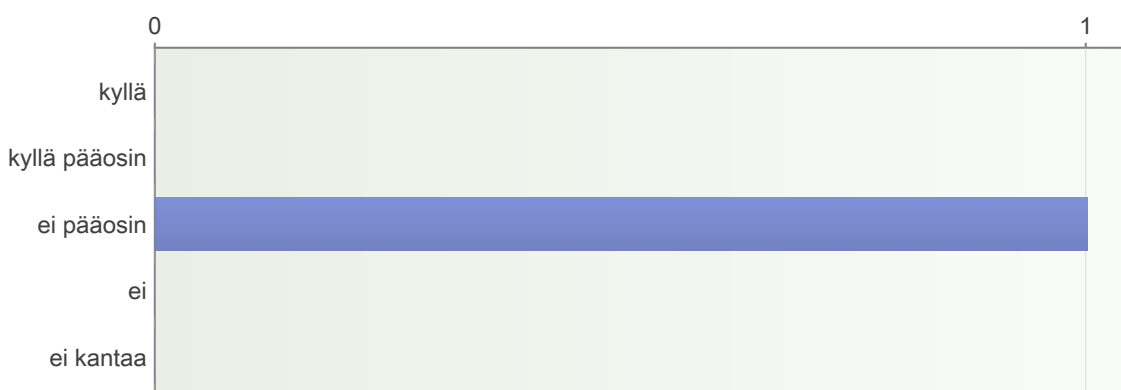
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme Akavan lausuntoon.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

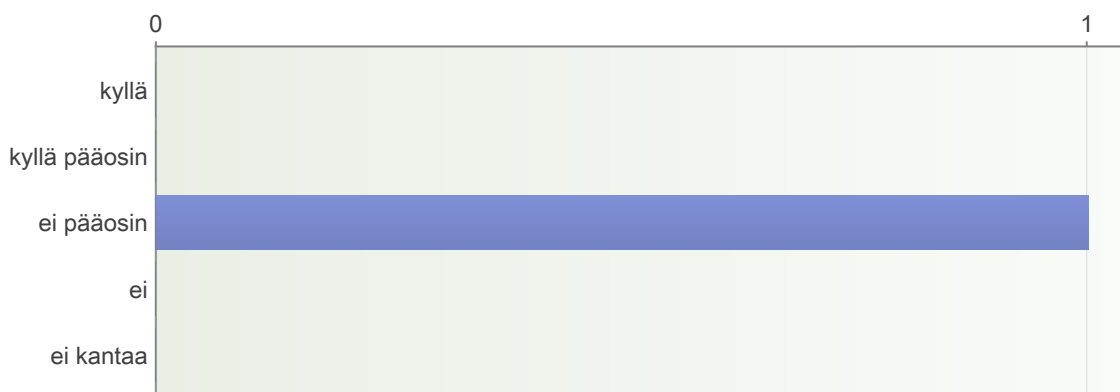
Vastaajien määrä: 1

- Psykologin palveluiden käyttäjäksi pääsyä pitää uudistuksessa helpottaa. Tämä on välttämätöntä mielenterveyden edistämiseksi yhteiskunnassa. Psykologin osaamista tulee olla tarjolla matalalla kynnyksellä kaikille kansalaisille. Psykologin keskusteluhoitoa, ryhmämuotoista hoitoa sekä psykoterapiaa tulee olla tarjolla matalan kynnyksen palveluna ja hoitona sekä perus- että erikoistasolla sen ohella, että Kelan kuntoutuspsykoterapia säilytetään nykyisellään.

Lisäksi viittaamme Akavan lausuntoon.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

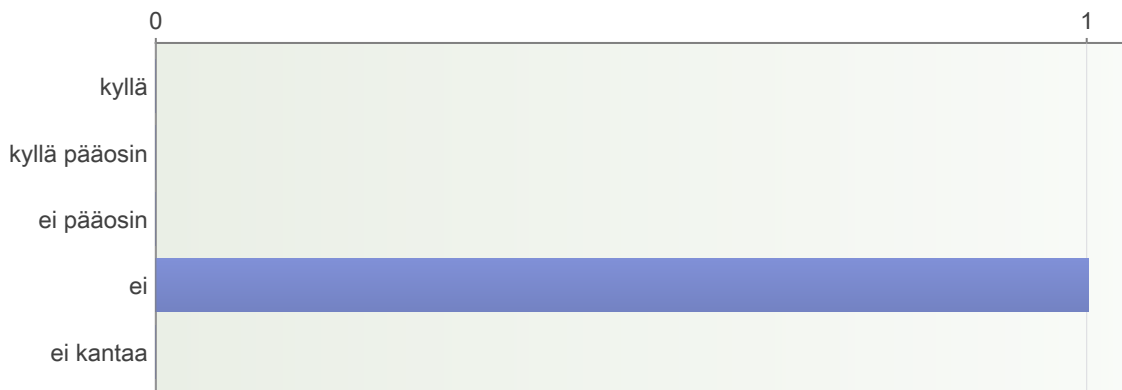
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Psykologi toimii usein osana moniammatillista hoitoa tai palvelua, jotka vastaavat laaja-alaiseen palvelutarpeeseen. Uudistuksella ei saa pilkkoa tai hävittää näitä moniammatillisia toimintoja.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

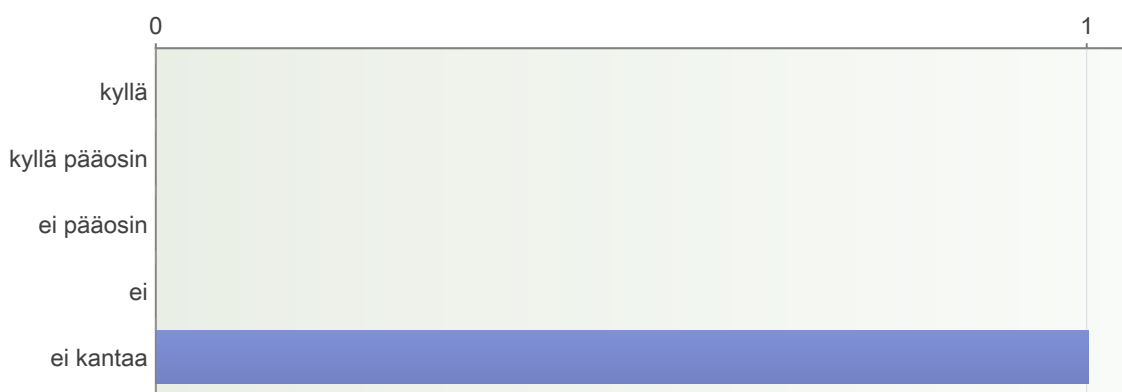
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kustannusten hillitseminen ei saa johtaa henkilöstöressurssien leikkaamiseen, pätevyysvaatimuksista tinkimiseen eikä palvelussuhteen ehtojen heikentämiseen. Viittaamme Akavan ja JUKOn lausuntoihin.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

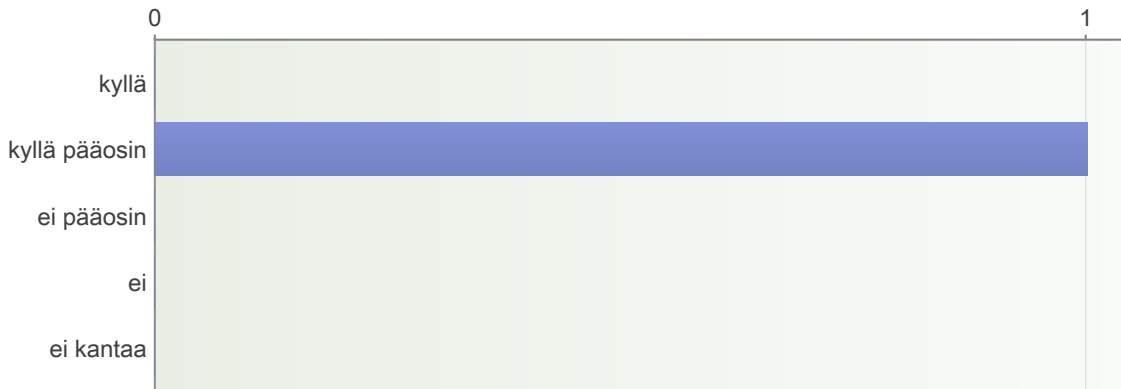
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme Akavan ja JUKOn lausuntoihin.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

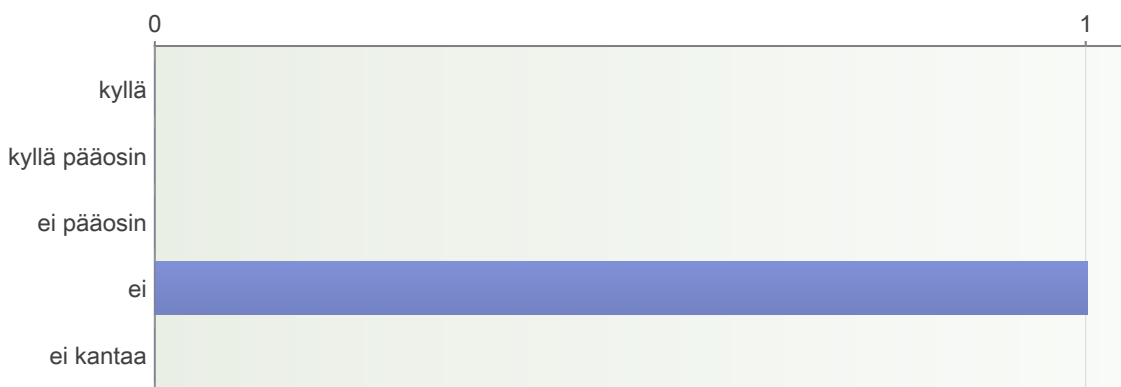
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme Akavan ja JUKOn lausuntoihin. Korkeastikoulutetun henkilöstön osaamista ja asiantuntemusta on hyödynnettävä kaikissa uudistuksen suunnittelu- ja toteutusvaiheissa.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvuuista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Ei vastauksia.

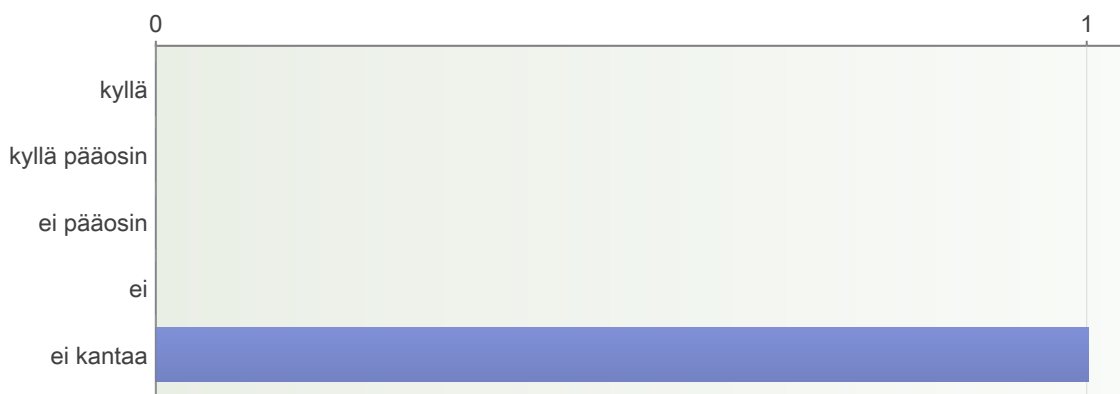
19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme Akavan ja JUKOn lausuntoihin.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

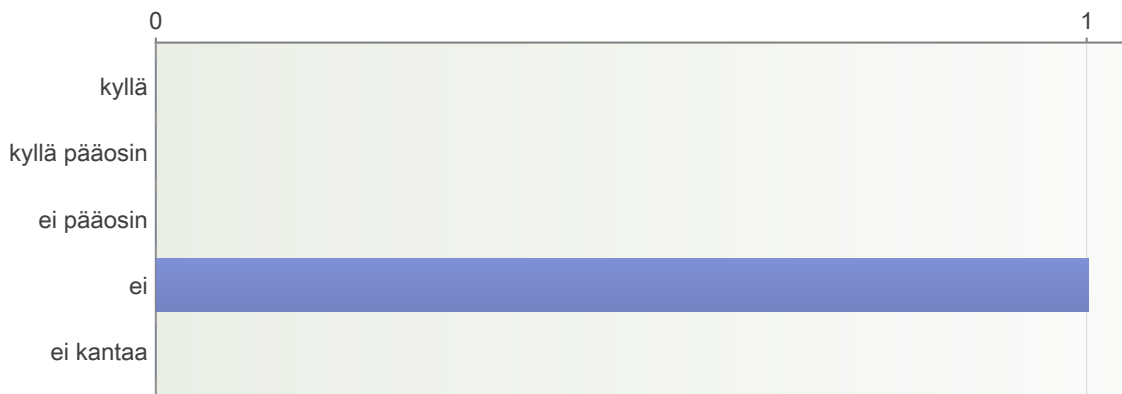
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme Akavan ja JUKOn lausuntoihin.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

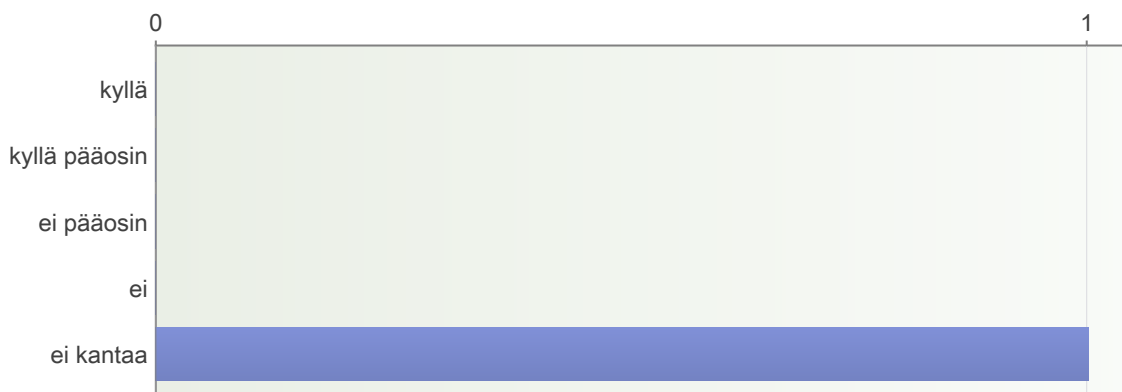

23. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

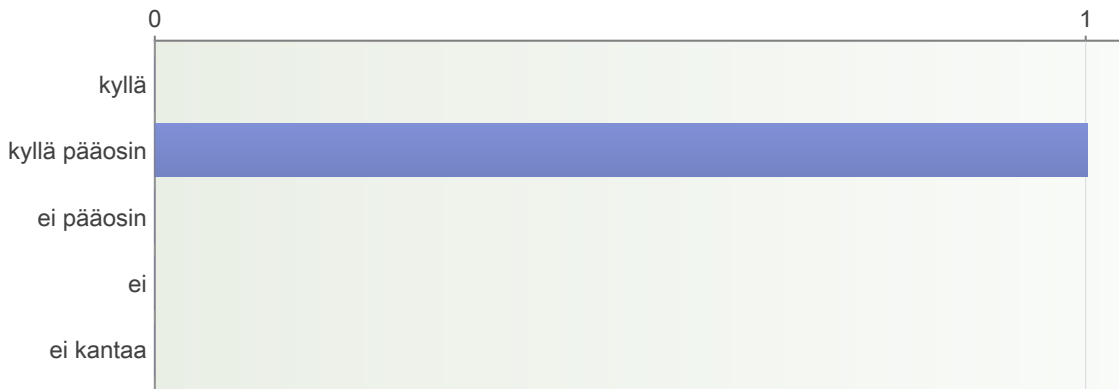
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme Akavan lausuntoon.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

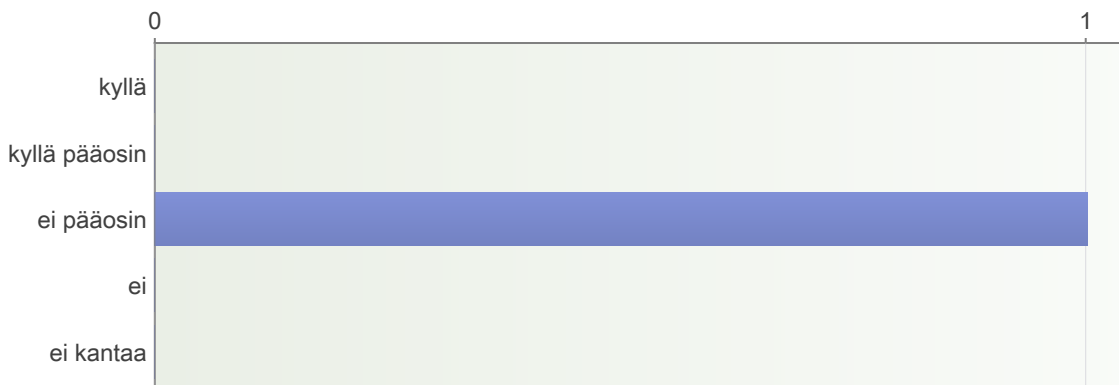
27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksessa tulee varmistaa, että heikoimmassa asemassa olevat ihmiset pääsevät tarvitsemansa palvelun piiriin, vaikka heidän edellytyksensä hyödyntää valinnanvapautta olisivat huonot.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

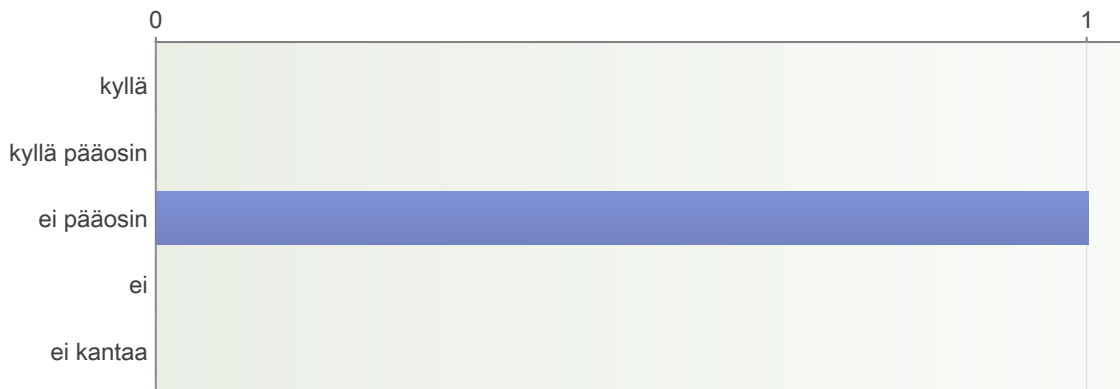
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme Akavan ja JUKOn lausuntoihin.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

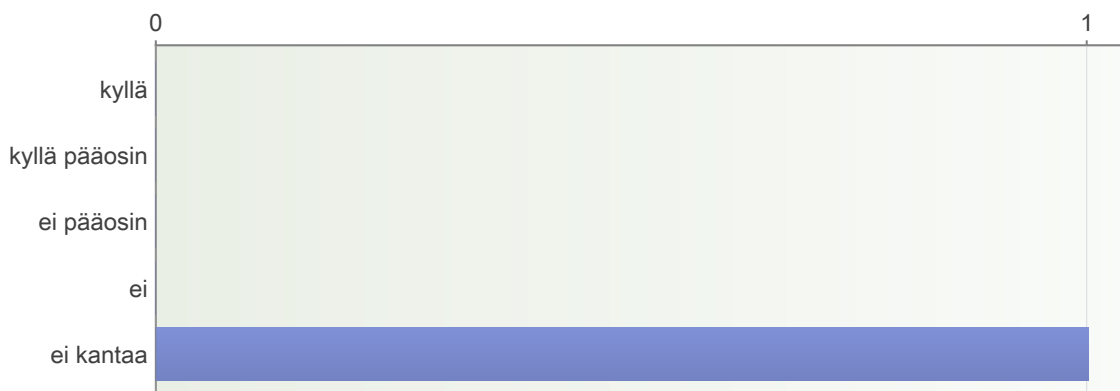
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme Akavan ja JUKOn lausuntoihin.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

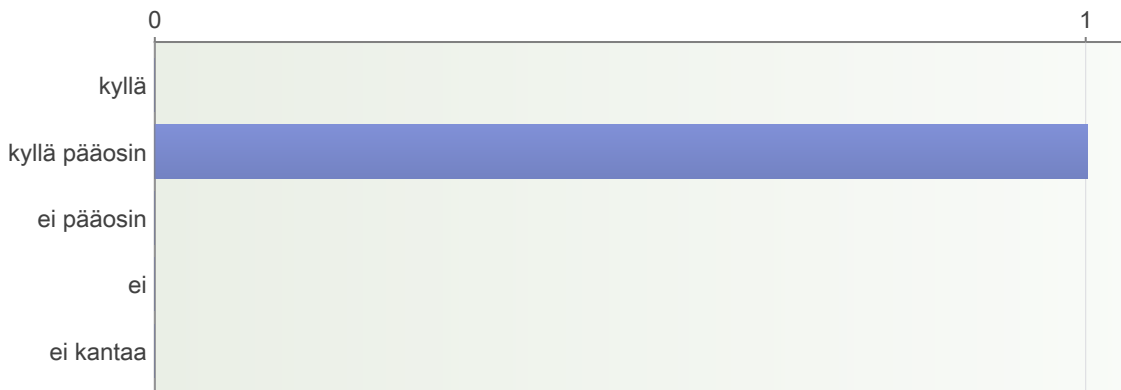

33. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

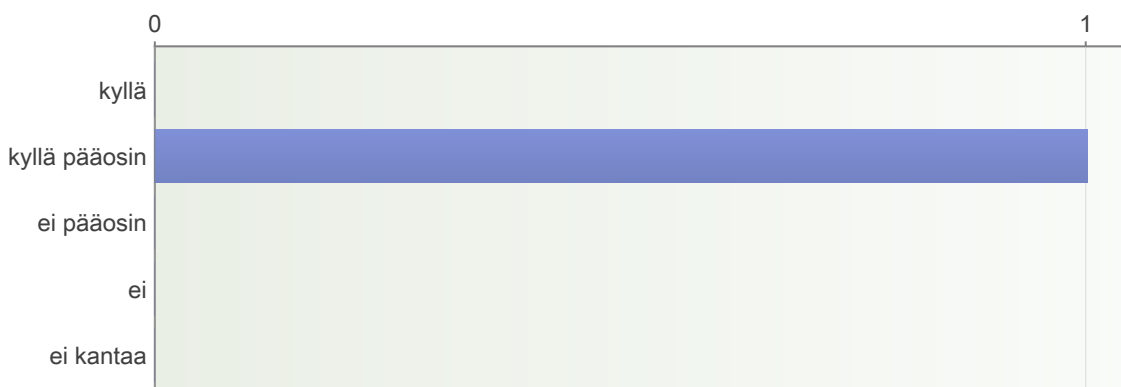
- Viittaamme Akavan lausuntoon.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti).

Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

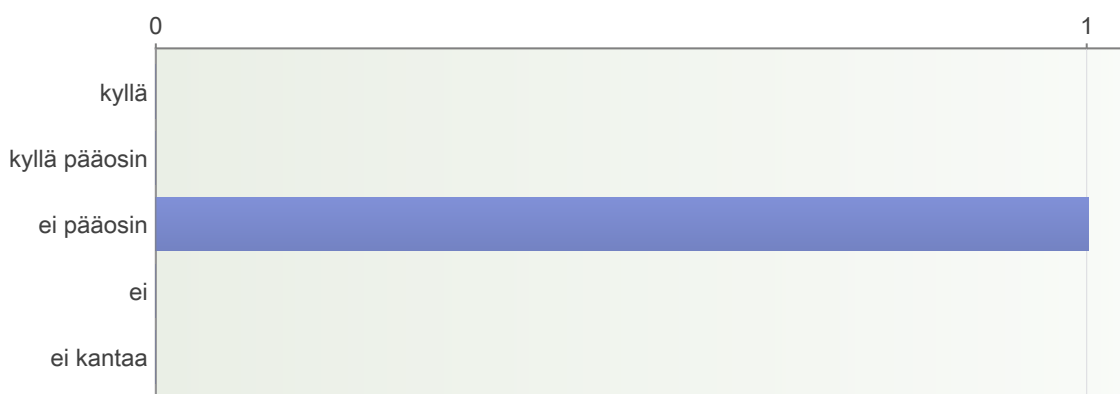
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme Akavan lausuntoon.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

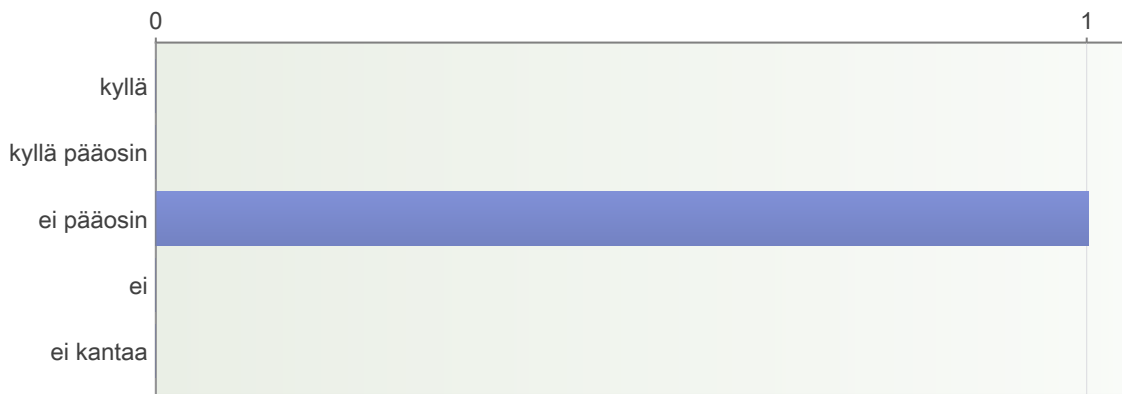
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Näemme palvelujen laadun kannalta välttämättömänä, että uudistuksessa turvataan nykyisenkaltaiset kelpoisuusvaatimukset palveluntuottajille/heidän palveluksessan oleville hoidon toteuttajille. On suuri vaara, että kun hinnalla ei voida kilpailla, palvelun tasoa lasketaan. Lisäksi viittaamme Akavan lausuntoon.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

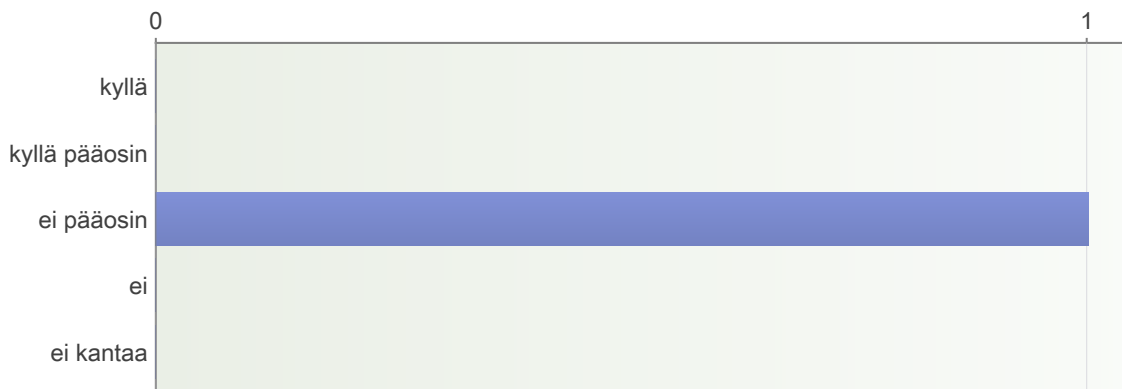
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pienten palveluntuottajien ja ammatinharjoittajien mahdollisuudet toimia palveluntuottajina on turvattava paremmin kuin nyt on esitetty. Esimerkiksi henkilöstömitoituksen ja vastaanottoaikojen ehdot eivät saa muodostua sellaisiksi, että pienet palveluntuottajat/ammattiharjoittajat rajautuvat pois.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

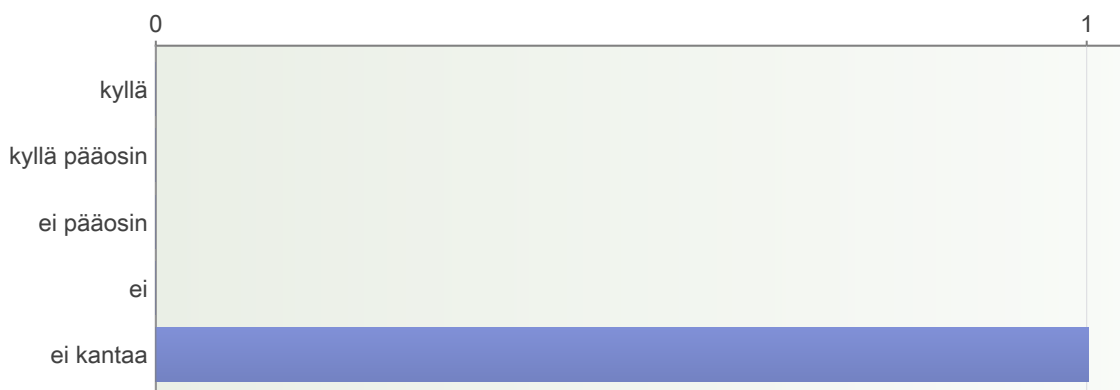
Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme Akavan lausuntoon.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

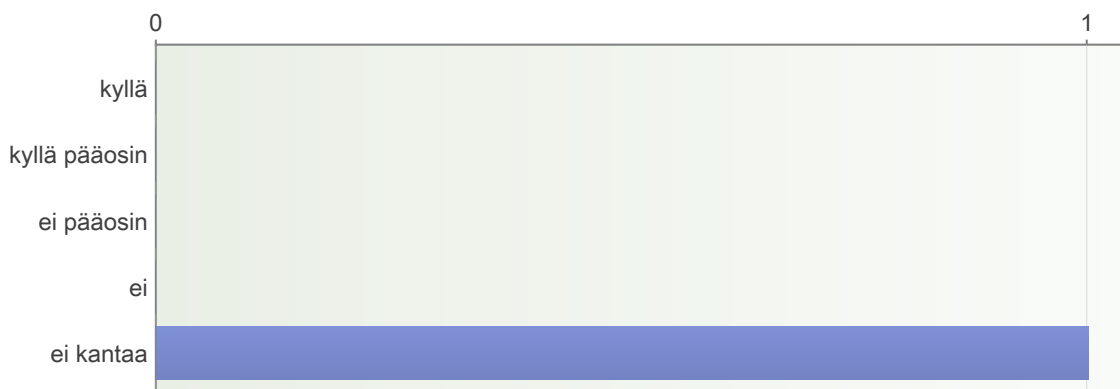

45. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

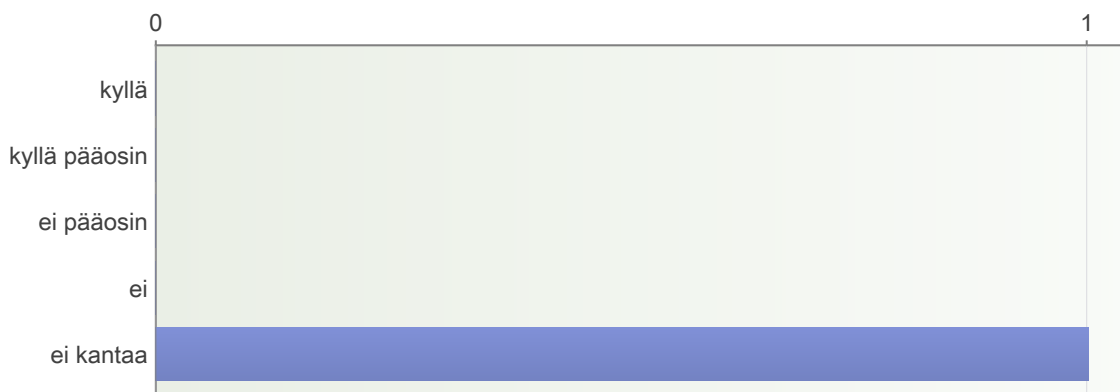

47. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

49. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

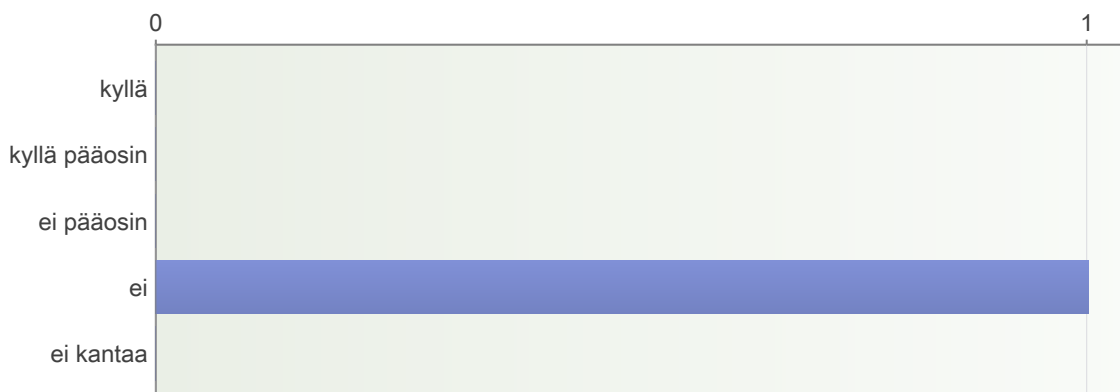
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme Akavan ja JUKOn lausuntoihin.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

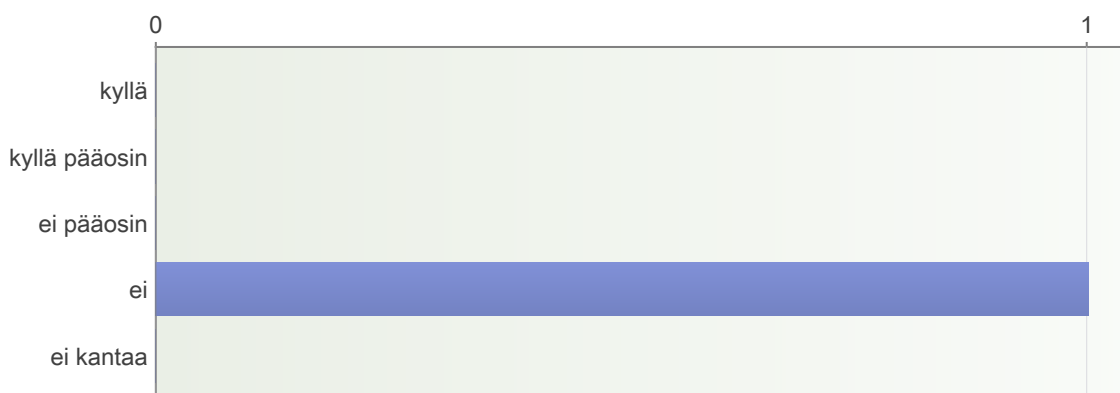
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme Akavan ja JUKOn lausuntoihin.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme JUKOn lausuntoon: Ammatinharjoittajat eivät saa joutua pakosta alihankkijoiksi ilman tosiasiallisia vaikutusmahdollisuuksia työhönsä ja sen tuloksiin.

57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Ei vastauksia.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

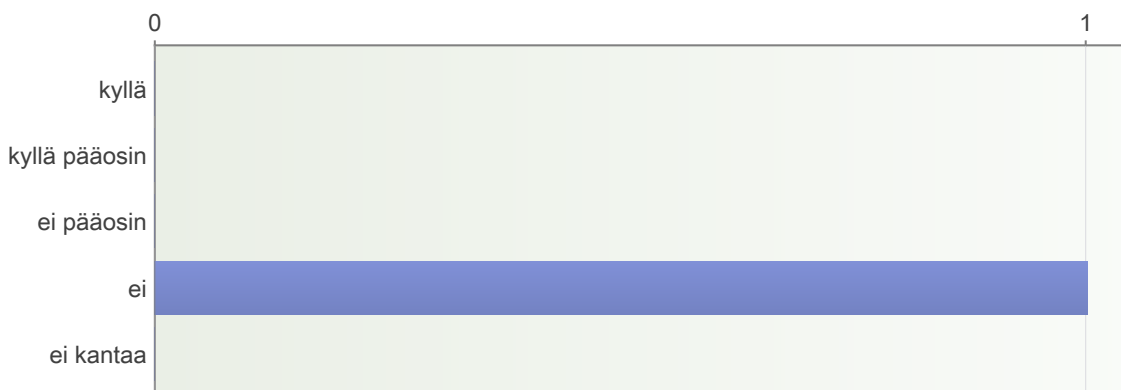

59. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme Akavan ja JUKOn lausuntoihin

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Ei vastauksia.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Mielenterveydestä huolehtimista ja psykologipalveluiden tarvetta ja erityisluonnetta ei ole esityksessä otettu huomioon, niin kuin olisi tarpeen.

Psykologin asiantuntemus tulee olla käytettävissä muutenkin kuin palvelusetelin päässä erillisenä palveluna; psykologien tulee olla osa sote-keskusta niin kansalaisten kuin muiden terveydenhuollon ammattilaisten tarpeisiin: konsultatiivisessa roolissa, mukana arvioimassa ongelmia, suunnittelemassa hoitoa, toteuttamassa hoitoa sekä arvioimassa moniammatillisen osaamisen kriteerejä ja laatimassa tuloksellisen hoidon mittareita.

Psykologin konsultointimahdollisuus on oltava tarjolla muille ammattilaisille. Moniammatillisia työryhmiä ja vakiintuneita moniammatillisia tutkimuskäytäntöjä haastavissa selvittelyissä ei voi pilkkoa osiin.

Mielenterveyden edistämässä ja sen haasteiden arvioinnissa tulisi ottaa huomioon moniammatillinen työskentely ja näkökulmien moninaisuus niin psyykinen, sosiaalinen kuin somaattinen huomioiden. Aina ei ole kyse puhtaasti fyysisestä sairaudesta, vaan elämän kriiseistä ja ongelmista, jotka voivat oireilla myös somaattisesti. Myös monen somaattisen keskeisen kansanterveyspulman taustalla on psykologisia tekijöitä myötävaikuttamassa ja ne ovat hoidon ja toipumisen kannalta keskeisiä. Siksi psykologin osaaminen ja asiantuntijuus on ensiarvoista sote-palveluiden jokaisella tasolla ja eri palveluissa.

Psykologiliitto on Akavan ja JUKOn (Vakavan kautta) jäsen, ja tässä esittämämme lisäksi olemme olleet mukana laatimassa niiden lausuntoja, ja voimme yhtyä myös niihin.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.